

Π.Δ. 409/17-12-1994
Αξιολόγηση μαθητών του Γυμνασίου

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 11, του άρθρου 24 παρ. 2 του Ν. 1566/1985 "Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 167 τ.Α΄).
2. Τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 1824/1988 "Ρύθμιση θεμάτων εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 296 τ.Α΄).
3. Την υπ` αριθμ. 12/94 γνωμοδότηση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.
4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτού του διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού (άρθρο 29Α του Ν.1558/85 (ΦΕΚ 167 Α΄) το οποίο προσετέθη στο νόμο αυτό με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 (ΦΕΚ 154 Α΄) βλ. και Π.Ε 403/94).
5. Την υπ` αριθμ. 653/94 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων,

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 Έννοια και σκοπός της αξιολόγησης

Παρ. 1. Αξιολόγηση είναι η διαδικασία που αποσκοπεί στο να προσδιορίσει, κατά τρόπο συστηματικό και αντικειμενικό, το αποτέλεσμα ορισμένης δραστηριότητας σε σχέση με τους στόχους τους οποίους αυτή επιδιώκει κατ την καταλληλότητα των μέσων και μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την επίτευξή τους. Στο χώρο της εκπαίδευσης αξιολόγηση είναι η συστηματική διαδικασία ελέγχου του βαθμού επίτευξης των επιδιωκόμενων από το εκπαιδευτικό σύστημα σκοπών και ειδικών στόχων.

Παρ. 2. Αξιολόγηση του μαθητή είναι η συνεχής παιδαγωγική διαδικασία, με βάση την οποία παρακολουθείται η πορεία μάθησης αυτού, προσδιορίζονται τα τελικά αποτελέσματα της και εκτιμώνται, παράλληλα, διάφορα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του μαθητή που σχετίζονται με το έργο του σχολείου. Η αξιολόγηση αποτελεί οργανικό στοιχείο της διδακτικής - μαθησιακής διαδικασίας, η οποία αρχίζει με τον καθορισμό των στόχων και ολοκληρώνεται με τον έλεγχο της επίτευξής τους. Πρώτιστος στόχος της είναι η συνεχής βελτίωση της διδασκαλίας και της γενικότερης λειτουργίας του σχολείου, καθώς και η συνεχής ενημέρωση εκπαιδευτικών και εκπαιδευομένων για τα αποτελέσματα των προσπαθειών τους, έτσι ώστε να επιτυγχάνονται τα καλύτερα δυνατά μαθησιακά αποτελέσματα.

Παρ. 3. Η αξιολόγηση, ως εξατομικευμένη εκτίμηση της επίδοσης του μαθητή, δεν είναι αυτοσκοπός και σε καμιά περίπτωση δεν προσλαμβάνει χαρακτήρα ανταγωνιστικό ή επιλεκτικό για το μαθητή του Γυμνασίου. Δεν αναφέρεται μόνο στην επίδοσή του στα διάφορα μαθήματα, αλλά και σε άλλα χαρακτηριστικά του, όπως είναι η προσπάθεια που καταβάλλει, το ενδιαφέρον του, οι πρωτοβουλίες που αναπτύσσει, η δημιουργικότητά του, η συνεργασία του με άλλα άτομα και ο σεβασμός των κανόνων λειτουργίας του σχολείου.

Άρθρο 2 Διαδικασία αξιολόγησης

Παρ. 1. Η αξιολόγηση του μαθητή κατά τη διάρκεια της φοίτησής του στο Γυμνάσιο προκύπτει από:

- την καθημερινή προφορική εξέταση και την όλη συμμετοχή του μαθητή στη διδακτική - μαθησιακή διαδικασία
- τις ολιγόλεπτες γραπτές δοκιμασίες (τεστ)

- τις ωριαίες υποχρεωτικές γραπτές δοκιμασίες, οι οποίες γίνονται, χωρίς προειδοποίηση ανά μία κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων τριμήνων και καλύπτουν την ύλη ευρύτερης διδακτικής ενότητας υπό τον όρο ότι προηγήθηκε κατά το προηγούμενο μάθημα σχετική ανακεφαλαίωση
- τις εργασίες που εκτελούν οι μαθητές, στο σχολείο ή στο σπίτι, στα πλαίσια της καθημερινής διδακτικής εργασίας
- τις συνθετικές δημιουργικές εργασίες
- τις γραπτές ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις του Ιουνίου.

Παρ. 2. Όλες οι διαδικασίες αξιολόγησης λαμβάνουν υπόψη τους επιδιωκόμενους διδακτικούς στόχους και εναρμονίζονται προς αυτούς.

Παρ. 3. Οι γραπτές ωριαίες δοκιμασίες γίνονται με την ευθύνη του διδάσκοντα, σε συνάρτηση με τον προγραμματισμό της διδακτέας ύλης. Σχετικό πρόγραμμα κατατίθεται στο Διευθυντή του Σχολείου, ο οποίος σε συνεννόηση με τους οικείους διδάσκοντες συντονίζει τη διεξαγωγή των δοκιμασιών αυτών έτσι ώστε να αποφεύγεται η διενέργεια ωριαίων δοκιμασιών σε περισσότερα του ενός μαθήματα την ίδια μέρα

Παρ. 4. Κατά τη διάρκεια του Α` τριμήνου, κάθε μαθητής αναλαμβάνει την εκπόνηση μιας τουλάχιστον συνθετικής δημιουργικής εργασίας σε αντικείμενο της επιλογής του, με την καθοδήγηση του διδάσκοντος. Οι εργασίες, των οποίων τα θέματα καταχωρίζονται σε ειδικό βιβλίο, κατατίθενται τον τελευταίο μήνα λειτουργίας του σχολείου και παρουσιάζονται από τους μαθητές στην τάξη ή στα πλαίσια εκδηλώσεων της τάξης ή του σχολείου. Θέματα δημιουργικών εργασιών μπορούν να αντλούνται όχι μόνο από τα καθημερινά μαθήματα αλλά και από τη σχολική και κοινωνική ζωή. Σκοπός τους είναι η ανάπτυξη της συνθετικής και δημιουργικής ικανότητας και της κριτικής σκέψης του μαθητή, η καλλιέργεια του πνεύματος της αναζήτησης και της έρευνας, η προώθηση των ειδικών κλίσεων και ενδιαφερόντων του μαθητή και ο εθισμός του στη συστηματική και υπεύθυνη εργασία. Συνθετικές εργασίες μπορούν να αναλαμβάνουν και μικρές ομάδες μαθητών, ώστε να καλλιεργείται το πνεύμα συνεργασίας και να αναπτύσσεται η συλλογική προσπάθεια. Οι εργασίες πρέπει να ανταποκρίνονται στις δυνατότητες των μαθητών και στα διαθέσιμα σ' αυτούς μέσα, ώστε να μπορούν να γίνουν από τους ίδιους, με την καθοδήγηση του διδάσκοντος και χωρίς πρόσθετη ή ειδική βοήθεια. Όποια βοήθεια απαιτείται παρέχεται από το διδάσκοντα μέσα στο ωράριο απασχόλησής του στο σχολείο.

Παρ. 5. Ο κάθε καθηγητής οφείλει, μαζί με τη βαθμολογία που καταθέτει στη διεύθυνση του σχολείου στο τέλος κάθε τριμήνου, να παραδίδει και σημείωμα περιγραφικής αξιολόγησης για κάθε μαθητή σχετικά με την προσπάθεια, το ενδιαφέρον, τις πρωτοβουλίες και τη δραστηριότητά του, καθώς και σχετικά με τις δυνατότητες που απέκτησε στο συγκεκριμένο μάθημα. Για τα μονόωρα μαθήματα το σημείωμα κατατίθεται από το β' τρίμηνο. Οι παρατηρήσεις της περιγραφικής αξιολόγησης στηρίζονται στην καταγραφή των δραστηριοτήτων αξιολόγησης που πραγματοποίησε ο διδάσκων κατά τα αντίστοιχα τρίμηνα. Οι παρατηρήσεις αυτές καταγράφονται και στα ατομικά δελτία των μαθητών και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για εσωσχολική χρήση, με σκοπό την ενημέρωση του μαθητών και των γονέων τους καθώς και των Σχολικών Συμβούλων. Οι λεπτομέρειες, ως προς τη διαδικασία σύνταξης και καταχώρησης των στοιχείων της περιγραφικής αξιολόγησης, θα καθορισθούν με σχετικές οδηγίες του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Παρ. 6. Κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα, για ερευνητικούς λόγους ή για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του σχολικού έργου σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο ή για άλλους παιδαγωγικούς λόγους, είναι δυνατό να πραγματοποιούνται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και άλλα επιστημονικά όργανα του ΥΠΕΠΘ εξεταστικές δοκιμασίες με βάση

ειδικά μελετημένα κριτήρια. Τα τελικά αποτελέσματα των κριτηρίων αυτών σε εθνικό, τοπικό ή και σχολικό επίπεδο, ανάλογα με το ενδιαφέρον που παρουσιάζουν, γνωστοποιούνται στην αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΠΘ, στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, στους Σχολικούς Συμβούλους, στις Διευθύνσεις και στα Γραφεία Εκπ/σης καθώς και στα σχολεία των περιφερειών στις οποίες έγιναν οι δοκιμασίες, χωρίς ν' αναφέρονται σ' αυτά οι ατομικές επιδόσεις των μαθητών κάθε σχολείου.

Άρθρο 3 Γραπτές ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις Ιουνίου

Παρ. 1. Τα μαθήματα στα Γυμνάσια λήγουν στις 31 Μαΐου κάθε διδακτικού έτους. Όταν η ημερομηνία αυτή συμπίπτει με Σάββατο, Κυριακή ή Δευτέρα, τα μαθήματα λήγουν την αμέσως προηγούμενη Παρασκευή.

Παρ. 2. Τον Ιούνιο, μετά τη λήξη της διδασκαλίας των μαθημάτων, διεξάγονται γραπτές ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις σε όλα τα μαθήματα που διδάχθηκαν στη διάρκεια του διδακτικού έτους, εκτός από τη Φυσική Αγωγή, τη Μουσική, την Οικιακή Οικονομία, την Τεχνολογία, τα Καλλιτεχνικά και το Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό.

Παρ. 3. Όσων μαθημάτων η διδασκαλία λήγει κατά τη διάρκεια του σχολ. έτους η γραπτή ανακεφαλαιωτική εξέταση διενεργείται αμέσως μετά τη λήξη της διδασκαλίας τους και σε ημέρα και ώρα που θα ορίσει ο σύλλογος των διδασκόντων.

Παρ. 4. Η εξεταστέα ύλη ορίζεται από το διδάσκοντα, γνωστοποιείται εγγράφως στο διευθυντή του σχολείου, καταχωρίζεται στο βιβλίο ύλης και γνωστοποιείται στους μαθητές. Ως εξεταστέα ύλη κατά μάθημα ορίζονται τα 3/5 της ύλης που διδάχθηκε με την προϋπόθεση ότι αυτά δεν είναι λιγότερα από το μισό της διδακτέας ύλης.

Παρ. 5. Μετά τη λήξη των μαθημάτων καταρτίζεται από το σύλλογο το πρόγραμμα των εξετάσεων και ανακοινώνεται στους μαθητές.

Παρ. 6. Κατά τις γραπτές ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις, τα θέματα διατυπώνονται έτσι ώστε να ελέγχεται η απόδοση πληροφοριακών γνωστικών στοιχείων και να διερευνάται η ικανότητα του μαθητή να εφαρμόζει, να συνδυάζει, να συνθέτει, να κρίνει και γενικότερα να επεξεργάζεται δημιουργικά ένα δεδομένο υλικό.

Άρθρο 4 Βαθμός ετήσιας επίδοσης κατά μάθημα

Παρ. 1. Ως βαθμός ετήσιας επίδοσης του μαθητή, σε κάθε μάθημα, στο οποίο γίνεται γραπτή ανακεφαλαιωτική εξέταση, λογίζεται το 1/4 του αθροίσματος που προκύπτει από την άθροιση των τριών τριμηνιαίων βαθμών και του βαθμού των γραπτών εξετάσεων Ιουνίου.

Παρ. 2. Στα μαθήματα, για τα οποία δεν προβλέπεται γραπτή ανακεφαλαιωτική εξέταση, ως βαθμός ετήσιας επίδοσης λογίζεται το 1/3 του αθροίσματος των τριών τριμηνιαίων βαθμών.

Παρ. 3. Στα μαθήματα που διδάσκονται κατά το ήμισυ του διδακτικού έτους, ως βαθμός ετήσιας επίδοσης λογίζεται το 1/3 του αθροίσματος των δύο τριμηνιαίων βαθμών και του βαθμού των γραπτών εξετάσεων.

Παρ. 4. Ως βαθμός ετήσιας επίδοσης στα μαθήματα που έχουν κλάδους λογίζεται ο μέσος όρος των τελικών βαθμών κατά κλάδο, οι οποίοι εξάγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου.

Παρ. 5. Ο βαθμός της συνθετικής δημιουργικής εργασίας συνυπολογίζεται αυτοτελώς για το βαθμό ετήσιας επίδοσης του μαθητή. Σε περίπτωση συλλογικής εργασίας ο βαθμός είναι ο ίδιος για όλους τους μαθητές που πήραν μέρος σ' αυτήν. Εάν κάποιος μαθητής πραγματοποιήσει περισσότερες της μιας συνθετικές δημιουργικές εργασίες, για την εξαγωγή του τελικού μέσου όρου της επίδοσής του υπολογίζεται η εργασία με το μεγαλύτερο βαθμό.

Παρ. 6. Για τους μαθητές που παρουσιάζουν μαθησιακές δυσκολίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 4 του Π.Δ. 429/1991.

Άρθρο 5 Παιδαγωγικά, συσκέψεις - ενημέρωση των γονέων - έλεγχος προόδου

Παρ. 1. Η πρόοδος των μαθητών, καθώς και οι δυσκολίες μάθησης που παρουσιάζουν, αποτελούν αντικείμενα συχνών και συστηματικών συζητήσεων του συλλόγου διδασκόντων. Σκοπός των συζητήσεων αυτών είναι η ανταλλαγή απόψεων και η αλληλοενημέρωση των εκπαιδευτικών για ζητήματα αξιολόγησης καθώς και η λήψη μέτρων για την πρόληψη της σχολικής αποτυχίας.

Παρ. 2. Με τη λήξη κάθε τριμήνου πραγματοποιούνται παιδαγωγικές συσκέψεις, στις οποίες μετέχει όλο το διδακτικό προσωπικό και έχουν ως θέμα την εκτίμηση της προόδου των μαθητών σε επίπεδο τάξης και σχολείου. Η ενημέρωση των γονέων γίνεται με ευθύνη του Διευθυντή του σχολείου από τους διδάσκοντες στην τάξη. Η συνεργασία με τους γονείς προσφέρει στον εκπαιδευτικό πληροφορίες οι οποίες θα τον βοηθήσουν να κατανοήσει καλύτερα το μαθητή και να τον αξιολογήσει σωστότερα. Το σχολείο γνωστοποιεί στους γονείς την ημέρα και την ώρα που κάθε εκπαιδευτικός δέχεται σε συνεργασία τους γονείς των μαθητών.

Παρ. 3. Οι παιδαγωγικές συναντήσεις των εκπαιδευτικών για θέματα αξιολόγησης των μαθητών, καθώς και οι συναντήσεις με τους γονείς, εντάσσονται στον ετήσιο και τριμηνιαίο προγραμματισμό των δραστηριοτήτων του σχολείου, ο οποίος γνωστοποιείται στους Σχολικούς Συμβούλους. Στις συναντήσεις αυτές μπορούν να συμμετέχουν και οι Σχολικοί Σύμβουλοι.

Άρθρο 6 Έναρξη ισχύος

Παρ. 1. Η ισχύς αυτού του Προεδρικού Διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παρ. 2. Από την ίδια ημερομηνία καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3 του Π.Δ/τος 429/1991 (ΦΕΚ 156 τ.Α`).

Παρ. 3. Στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος